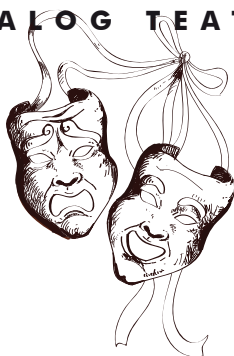

**CLAUDIA
MOTEA**

**Much
love**

DECALOG TEATRAL

Libris
EDITORIAL

BRAȘOV, 2019

CUPRINS

SCRISOARE, în loc de prefață *de Lucian Sabados*5

De ce... MUCH LOVE,
un decalog teatral...? *de Claudia Motea*9

CORRESPONDENȚA LIMBILOR
ÎN ACTUL ARTISTIC *de Alina Sava* 13

01. IUBEȘTE-MĂ... AMERICA! 17

02. ASTA-I IUBIREA! 51

03. BRÂNCUȘI, MON AMOUR! 61

04. EU, CLAUDIA75

05. IMORTELE 113

06. AH, VECINĂ, VECINĂ! 159

07. PATURI SEPARATE 265

08. SEX, RELAȚII ȘI CÂTEODATĂ... IUBIRE 357

09. EMINESCU - VERONICA -
DRAGOSTE ETERNĂ!.....387

10. VACANȚĂ ÎN IBIZA.....393

CINE ESTE CLAUDIA MOTEA?453

Postfață - ACTRIȚEI CLAUDIA MOTEA,
CU PREȚUIRE! *de George Vlăicu*457

SCRISOARE, în loc de prefață

Dragă Claudia, știu că aștepti de la mine o Prefață în toată regula, după un tipic anume. Îl cunosc, întrucât am mai scris, în cariera mea, alte câteva, atât în zona eseului, a poeziei, a criticii, ba chiar și a prozei. În cazul tău, există cel puțin două motive pentru care prefer să-ți scriu o Prefață-Scrisoare(!): faptul că suntem mai vechi prieteni și, mai ales, situația specială de a mă referi la câteva traduceri și scrieri dramatice ale tale, or tu ești (și) actriță, iar eu sunt manager-teatrolog-regizor, toate, ipostaze de teatru.

Așadar, materialele teatrale la care mă voi referi succint și chiar aleatoriu sunt împărțite, la rândul lor, grosso modo, în cel puțin două genuri literar-teatrale: traducerile și scrierile propriu-zis dramatice, creații originale ale tale.

La traduceri mă voi opri, pentru început. Pe două dintre ele le cunosc foarte bine, ba chiar pe una, respectiv *AH, VECINĂ, VECINĂ!*, am transformat-o în spectacol, la care am semnat regia, cu titlul *PRAF DE STELE*, de Norm

Foster, un adevărat monstru sacru al comediei din Canada și din spațiul nord-american, într-o recentă producție a Teatrului Nottara.

Pe cealaltă, *PATURI SEPARATE*, de Maryjane Cruise, traducere realizată de tine împreună cu dragul tău și al nostru „dascăl”, AL. G. Croitoru, reputat profesor și regizor de film și teatru, o am în vedere, nu numai ca regizor, ci și ca manager de teatru la „Maria Filotti”, din Brăila.

Celor două traduceri mai sus evocate le adaug cu plăcere, interes profesional și admirație alte patru lucrări, noi pentru mine, și anume *VACANȚĂ ÎN IBIZA*, de Willy Russell, *IMORTELE*, de Maryjane Cruise, *SEX, RELAȚII ȘI CÂTEODATĂ... IUBIRE*, de Joelle Arqueros, realizată de asemenea împreună cu regretatul AL. G. Croitoru, și *EU, CLAUDIA*, de Kristen Thompson.

Referindu-mă la textele traduse de tine, remarc cu bucurie că nu ai uitat, în perioada petrecută în Canada și Statele Unite, limba noastră și a ta, deopotrivă! Ba mai mult, experiența și latura ta ontologică de actriță, de om de teatru, se regăsesc în traduceri, prin fluenta și calitatea „orală” a limbajului, a dialogului personajelor! Dincolo de calitățile literare, se știe că, în cazul Teatrului, traducerea are responsabilitatea de a „furniza” actorilor și, implicit, spectatorilor acea organicitate și calitate de limbă vorbită și, mai mult, de adaptare la spațiul cultural și geografic al arealului acțiunii. Spre exemplu, americanii au o altă construcție, mai directă, mai frustă a frazei decât europenii.

Ei bine, în traduceri tale reușești să redai zona geografică și comportamentală a acțiunii, firescul și nota locală, atât de importante pentru adevărul poveștii și al personajelor!

Ce să mai vorbesc despre utilitatea acestor traduceri pentru managerii, regizorii și actorii români, despre punerea în circulație a unor autori, texte sau stiluri dramaturgice puțin „vehiculate” în România! Cumva, situația ta îmi aduce în memorie un alt bun prieten al meu și al Teatrului Românesc, îndrăgitul, dar și regretatul regizor și cunoscut tradaptor(!) Petre Bokor, și el român, dar trăitor, o lungă perioadă, în Canada.

Celelalte scrieri, *BRÂNCUȘI, MON AMOUR!, ASTA-I IUBIREA* și *IUBEȘTE-MĂ... AMERICA!*, toate semnate de tine, sunt în fapt trei crochiuri dramatice, total diferite ca stil și adresabilitate, având în centru iubirea și prețuirea ta față de mari modele de spiritualitate românească, în primul caz, o adaptare contemporană, plină de haz, a faimoasei povești de dragoste shakespearine dintre Romeo și Julieta, în cazul celei de-a doua, și o privire proaspătă, neconvențională a marelui continent american din perspectiva celui sosit în căutarea marelui VIS AMERICAN, cu seducțiile și dezamăgirile lui.

Te cunosc destul de bine, ca Om și ca Artist, ca să îmi dau perfect de bine seama că aceste două ipostaze ale tale, de traducător și de creator de text teatral, sunt perfect complementare cu celelalte trei ipostaze ale tale, de actriță, poetă și manager. Ele compun un portret extrem de divers, personal și impresionant, al unei ființe realmente

ÎNDRĂGOSTITE de Artă, Teatru, Emoție, și mai ales de...
Om!

Trebuie să mă cenzurez, să mă circumscriu rolului... de a încerca o Prefață la scrierile tale, așa că repet, ca pe scenă, exercițiul obiectivității și închei gândurile, aparent disparate, prin îndemnul de a-ți continua drumul propriei introspecții, prin creațiile tale! Și în acest fel o vom cunoaște pe Claudia Motea, poate chiar mai bine, pentru că ea „arde” și transpare cu maximă sinceritate și deschidere pentru lectorul sau spectatorul său.

Lucian Sabados

regizor, manager, teatrolog și... coleg

De ce... MUCH LOVE, un decalog teatral...?

Iată-mă într-o altă nouă abordare artistică, de data aceasta în ipostază de dramaturg și traducător din limba engleză în limba română.

În anul 1997 am emigrat în Canada în urma participării la Festivalul „Lincoln Centre Theatre Festival”, New York 1997, cu legendarul megaspectacol *Danaidele*, în regia lui Silviu Purcărete. Am rămas ca o *Danaidă vestală* pe un continent nou, iar primii ani ai emigrării au fost anevoioși și plini de supliciu și din cauza faptului că nu vorbeam limba engleză. Am încercat să supraviețuiesc și să mă adaptez cu demnitate și niciodată nu m-am dezis de gândul că numai prin muncă și perseverență poți reuși, oriunde te-ai afla în lumea asta. În paralel cu joburile de babysitter și waitress, am mers la școală și am învățat engleza.

Am început să scriu piese de teatru în limba engleză pentru a-mi crea oportunitatea de a juca și de a mă exprima ca actriță pe scena teatrului nord-american. Să zicem că am

reușit, după șapte ani de emigrare, primind și o nominalizare Brickenden, similară cu Premiul de Excelență în dramaturgia canadiană.

Da, mai mult de trei ani nu m-am putut atinge de scena canadiană, chiar dacă intrasem în plină glorie cu *Danaidele* lui Silviu Purcărete pe Broadway. În momentul în care am emigrat, am rămas singură și a trebuit să iau viața în piept. Faptul că am jucat timp de două săptămâni cu marii actori români Radu Beligan, Victor Rebengiuc, Coca Bloos, Mariana Buruiană și alții nu a mai contat; în momentul în care s-a terminat contractul, actorii s-au întors în România, iar eu am rămas doar *cu mine însămi și cu mine încă o dată* pe pământul american.

Mergeam la piese de teatru și eram fascinată, chiar dacă nu înțelegeam limba engleză. Reacționam la unison cu sala. Când îi vedeam pe spectatori că râd, râdeam și eu, când îi vedeam serioși, luam și eu o mină serioasă, iar la final băteam din palme cel mai frenetic, fiindcă pentru mine orice piesă era un cumul de tot și participam nu doar ca spectator, ci și ca actor ce trăiește second-hand personajele...

Toate cele nouă piese traduse și publicate aici le-am trăit pe viu, în carne și oase, în limba engleză, aflându-mă în Canada sau în America. Ele sunt câteva dintre cele care m-au copleșit pur și simplu și mi-am dorit mult să le pot traduce și, eventual, produce în România. Patru dintre aceste piese sunt ale mele în toată *persoana* lor!

Primii pași au fost făcuți cu *Love me... America!*, alias *Iubește-mă... America!*, o piesă superpremiată în Canada, în

care interpretez opt personaje cu vârste între 27-85 de ani, și care a fost jucată în mai mult de zece țări din Europa, atât în limba română, cât și în limba engleză, având, până acum, 83 de reprezentații. Această piesă mi-a dat avântul dramaturgic să capăt încredere în condeiul meu și să continui să scriu piese de teatru. În același timp, acest *one-woman-show*, în primă versiune românească, a fost inclus în repertoriul Teatrului Național Radiofonic, fiind regizat de regretatul AL. G. Croitoru, un pilon de bază al teatrului și al cinematografilei românești.

Piesa *Ab, vecină, vecină!*, alias *Praf de Stele*, scrisă de canadianul Norm Foster, este deja intrată în repertoriul Teatrului Nottara, într-o montură de aur a regizorului Lucian Sabados, actualmente (și) general manager al Teatrului Dramatic „Maria Filotti” din Brăila.

Urmează restul de alte șapte piese, fiecare având povestea ei de sine stătătoare. Da, încă șapte alte piese cucuiete, zămislite cu iubire de traducător... Mi-aș dori mult să bată gongul pentru fiecare piesă, să fie lecturată frumos sau chiar să fie produsă la Radio sau la Teatru TV.

Sunt extrem de onorată să colaborez din nou cu Libris Editorial, iar implicarea extraordinară a echipei Libris, pentru a da naștere acestei cărți, îmi oferă certitudinea că sunt pe drumul cel mai bun pentru a transmite în esență mesajul meu artistic cititorilor.

Totodată, le mulțumesc tuturor celor care au fost lângă mine de la întoarcerea mea în țară și au susținut, cel puțin moral, crezul meu artistic. Mulțumesc Ție, Lucian Sabados, pentru Prefață, Ție, George Vlaicu, pentru redactare și

Postfață, Ție, frumoasă Alina Sava, pentru disertația à la Cabridge, Vouă, Dana Anghelescu și Irinel Merlușcă, pentru acest look proaspăt și vivace al cărții, Ție, Mihaela Hură, pentru spiritul tău profund de lector. În viața mea, toate drumurile pe care le-am umblat, fie cele din România, fie cele din America, au dus mereu doar spre Artă sau, mai precis, spre Teatru. Mulțumesc Ție, Maestre Alecu Croitoru, om de aur plecat între stele, pentru că simt permanent binecuvântarea ta în momentul în care mă exprim ca Artist, fie că joc, fie că scriu!

Iubiții mei cititori, nu-mi rămâne decât să vă invit cu toată inima la o nouă aventură ce poartă semnătura mea ca dramaturg și traducător de limbă engleză și, ca o ultimă șoaptă de gong, vă las în adierea acestor cuvinte nepieritoare scrise de Ienăchiță Văcărescu în 1819, ca un prolog-testament, cu ocazia primului spectacol cu o piesă în limba română în București:

„V-am dat Teatru, vi-l păziți
Ca un lăcaș de muze,
Cu el curând veți fi vestiți
Prin vești departe duse;
În el năravuri îndreptați,
Dați ascuțiri la minte,
Podoabe limbii noastre dați
Prin românești cuvinte!”

Cu tot Eul meu... Eu,
Claudia Motea!

IUBEȘTE-MĂ... AMERICA!

de Claudia Motea

01

Much love

D E C A L O G T E A T R A L

PERSONAJE:

Stela

Nely G.

James

Bunica

Laleaua Neagră

Mama

Verișoara Paraschiva

SCENA 1

New York City – Manhattan – Avenue 75 – în fața hotelului Beacon.

Stela: America! This is America! New York! Broadcasting de la Radio City Hall! Acum mă auzi, mamă? Alo! Sunt eu... Stela! Păi nu... nu plecai. Sunt tot aici. Mamă... Ia, ia scăunelul tău de pe hol și așază-te! Hai, așază-te, că vreau să-ți spun ceva... Autocarul a plecat... Autocarul deja a plecat la aeroport. A plecat fără mine... Am vrut să plece fără mine... Nu plânge, mamă! Și eu te iubesc... I love you... e *very* much, nu *ferry* much... te iubesc mult, mult de tot!... Mamă, o să vezi... Totul va fi okay!... Crede-mă, America e... America. Cum? Ce zisăși? Moni? Care Moni? Aaa, money? Money! Sunt ok! Am... amm... Am 20 de dolari în buzunar. America, am venit să te cuceresc! Păi, spune-le la toți la fel... Da! Vreau să imigrez aici. Și mie... mi-e tare dor de voi toți! Auzi, să-i... Alo! Alo! Mamă!... (*către public*)

Acum chiar că-s solo. O, Solo mio... aici, în marele New York. David! I did it! Again, you look at me? Ia aici, take a penny and give me

five... Hi five, you little boy! Good. Good. I, Stela. You?! Stay! Cutie? Smarty? Happy Face? Nice to meet you! Aouch... my foot! My new shoes! I got there, corner, shoe mania. I, Ginger Rogers?! Come on! Oh, you... Fred Astaire! Stai, amețesc... Ce bine-ar fi să-mi crească rădăcini în pământul ăsta! Simt cum tot Soarele newyorkez mă sărută. Ah, soare, binecuvântează această clipă!... Sunt pe Avenue 75... intersecția cu Broadway. Vedeți acolo?... Hotel Be-a-con... încă nu pot pronunța bine numele lui... four stars... Ce mai, high class! Mda... Când vei mai locui din nou aici, măi Steluțo? Ce mai, cu banii ăștia pe care-i am în buzunar cumpăr tot New Yorkul... Restul, peste o mie de dolari (*fluieră*)... au zburat. I-am trimis acasă, familiei... Just in case... Nu se știe niciodată ce se va întâmpla cu mine... Asta e America. Totul e posibil aici... Dar fac și eu ca americanii ăștia... I cross my fingers and hope not to die!!! Pentru că eu cred în mine. Da, cred în mine! Mamă, cum de-am uitat?!... Buddy, valijoara mea, prietenul meu fidel în călătorie... Bă, mutulică... Acum ești poliglot... vorbești franceza, germana, italiana... și acum învățăm together engleza și puțină ebraică... Hello! How are you? Shalom! Shalom! Măi, Buddy, Bădișor... Ia spune tu, pe unde ne-au mai umblat și nouă piciorușele? (*se aude o melodie specific vieneză*) Aha... da!... Ja... Wonderful! Acolo am început... la Viena, Austria. Guten Morgen! Guten Tag! Was machst du? Ich

heisse Stela! O... Bite schon! Danke schon! Ich liebe dich, Maestro! Auf wiedersehen!...

(muzică italiană) Italia! La tutta bella Italia. Buon giorno, Signore! Buon Giorno, Principessa! Mamma mia! Colosseum. Michelangelo. Ti amo, David! Fontana di Trevi. Aici am avut primul meu baccio. Guarda, e Papa! Papa di la Roma! Arrivederci, Roma, e Ciao a tutti! *(muzică franțuzească)* Bonjour, Paris! Je t'aime beaucoup! Le ciel est bleu. La tour Eiffel. La Seine... Bateau mouche. Moulin Rouge. Can-Can. Bonsoir, Monsieur! Voulez-vous couchez avec moi ce soir? Ha, ha, ha... Asta s-o crezi tu, măi sfrijtule! Lalele, lalele! Amsterdam! Felinarele alea roșii. Uite, acolo-n geam sunt fetele. Oh, Doamne! Pumnul mi-e încă strâns...*(arată un bănuț)* cu acest bănuț pe care l-am găsit în holul hotelului. Buddy! Dacă or să creadă că sunt o hoată? Nu! Eu nu sunt hoată! Eu nu am venit în America să fur! Toată viața mea am muncit din greu. Niciodată n-am luat nimic pe degeaba... Dar poate că sunt totuși o... hoată. Da, poate că tocmai ăsta e principalul motiv pentru care am rămas aici. Să fur... Da, să fur cel mai prețios lucru al acestei țări – inima iubitului meu american, James. James Voris. *(zgomot de trafic)* Taxi! Taxi!

(Melodia „I was made for loving you, baby”)